

Lesmap

Chatgirl

Een theatervoorstelling van Jef Van gestel en FABULEUS

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding	3
LAST MINUTE	4
Productiegegevens	5
Het theater van de chatroom	6
Tekstfragment	11
Nabespreking	12
Een interview met de regisseur	13
Over de makers	16
ABULEUS	18

Inleiding

Beste leerkracht,

Binnenkort gaat u met uw klas naar *Chatgirl* kijken: een intieme theatervoorstelling over eerlijk zijn en faken, over grote verwachtingen en de zoektocht naar echt contact in onze internetcultuur. *Chatgirl* is de eerste regie van Jef Van gestel bij het Leuvens gezelschap /ABULEUS. Op het podium staan twee jonge acteurs: twee pubers in een anonieme hotelkamer die de confrontatie aangaan met elkaar en met zichzelf.

Deze lesmap kan u helpen het theaterbezoek nog interessanter te maken voor uw leerlingen én voor uzelf. *Chatgirl* is een vrij toegankelijke en herkenbare voorstelling voor jongeren vanaf 14 jaar. Toch kan het geen kwaad de voorstelling vooraf en vooral nadien te omkaderen. Het is veel interessanter uw leerlingen in de klas aan het woord te laten, dan erop te rekenen dat ze hun ervaringen spontaan wel zullen uitwisselen buiten de lessen. In de lesmap vindt u verschillende invalshoeken om jongeren via gesprekken of opdrachten vertrouwd te maken met de thema's in de voorstelling.

Gehaaste leerkrachten die hopeloos achter staan op hun leerplan, vinden vooraan in de bundel LAST MINUTE informatie. Daarmee moet u in staat zijn in een mum van tijd de meest elementaire informatie aan de leerlingen mee te geven.

Verderop gaan we dieper in op de thematiek en het werkproces. U beslist zelf hoeveel tijd u in de voorbereiding steekt en hoe (inter)actief u ze maakt. De vragenlijsten kunnen aanzetten geven voor een gesprek vooraf in de klas en/ of een nabespreking. Achteraan vindt u nog een interview met de regisseur en achtergrondinformatie over de makers, de acteurs en over /ABULEUS.

We zijn altijd heel benieuwd naar de reactie van de klas op de voorstelling. U kan uw bedenkingen (eventueel naar aanleiding van de nabespreking) altijd kwijt op de website (www.fabuleus.be) of op het onderstaande adres.

/ABULEUS
Stapelhuisstraat 13d
3000 Leuven

We wensen u en uw leerlingen alvast heel veel plezier met de voorstelling en nog meer boeiende gesprekken in de klas.

LAST MINUTE

Chatgirl is een theatervoorstelling van Jef Van gestel en *ABULEUS* over schijn en puber zijn.

Het gezelschap

ABULEUS is een Leuvens gezelschap dat sinds 1995 dans- en theaterproducties maakt voor én door jongeren. Voor de creatie doen ze beroep op professionele choreografen of theatermakers. Daarnaast geeft *ABULEUS* ook steeds meer ondersteuning aan jonge theater- en dansmakers die uit podiumkunstenopleidingen komen of uit de jongerenwerking doorstromen.

Chatgirl is de eerste regie van acteur/ regisseur Jef Van gestel bij *ABULEUS*. Op het podium staan twee jonge acteurs van 19 en 27 jaar. Acteur Eelco Smits schreef met *Chatgirl* zijn eerste theatertekst.

Het verhaal

Twee stoere pubers hebben via het internet een date kunnen versieren met een meisje. In een anonieme hotelkamer wachten ze samen op de nacht van hun leven.

De thematiek

Chatgirl is ontstaan vanuit een fascinatie voor pubers. Pubers bevinden zich op het grensgebied tussen kind en volwassene. Ze strijden voor hun onafhankelijkheid en zijn op zoek naar een eigen levensvisie. In *Chatgirl* wordt deze zoektocht naar een eigen identiteit gekoppeld aan de internetcultuur. Chatrooms zijn immers de plek bij uitstek waar er met identiteit geëxperimenteerd wordt. Je kan er letterlijk een profiel aanmaken. Het zichzelf profileren is een kunst die ook pubers goed onder de knie hebben. Als vanzelf komt het thema eerlijkheid bovendrijven. Wat is er echt in deze wereld? Wat is fake? Hoe eerlijk kan je/ moet je zijn in een relatie? En wat verwacht je van het leven en de liefde? Droom je van een ideaal of van iemand van vlees en bloed?

Schrijf een profiel voor jezelf. Welke eigenschappen vermeld je niet? Welke zet je in de verf?

Zie je een verband tussen de thematiek echt-onecht en het gegeven 'theater maken'?

Hoe lang duurt het?

1u

Productiegegevens

Regie

Jef Van gestel

Tekst

Eelco Smits

Regieassistentie

Hanne Foblets

Acteurs

Braam Verreth en Johnny De Meyer

Scenografie

Jef Van gestel

Kostuums

Raïssa Hans

Techniek

Stefan Vandenberghe, Patrick van Britsom

Productieleiding

Veerle Van Schoelant

Productie

/ABULEUS met de steun van de Vlaamse Minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel (projectsubsidie 2005)

Het theater van de chatroom

Op de volgende bladzijden komt u meer te weten over de thematiek van *Chatgirl* en de manier waarop de regisseur en de acteurs met de tekst aan de slag gingen. Hier en daar vindt u opdrachten of voorbeeldvragen voor de leerlingen. Die kunnen helpen bij de omkadering van het theaterbezoek. Achteraan in de lesmap vindt u nog een specifieke vragenlijst voor de nabespreking. Het is aan u om in te schatten hoeveel informatie uw leerlingen op voorhand nodig hebben. U kan ervoor kiezen om op voorhand al uitgebreid te werken rond de thematiek (identiteit, eerlijkheid, ...). Het voordeel is dat de leerlingen dan meer houvast hebben tijdens de voorstelling.

In dit geval is het zeker even interessant om de informatie vooraf tot een minimum te beperken zodat de leerlingen meer onbevangen in de zaal zitten. Het is alleen belangrijk dat de leerlingen al een tijd op voorhand weten dat ze naar een voorstelling gaan kijken en waarover die zal gaan. Leerlingen die compleet uit de lucht vallen wanneer ze voor de schouwburg geparkeerd worden, zijn niet het meest ideale publiek. U kan hen al vast warm maken voor de voorstelling door op voorhand de flyer te tonen en te vertellen waarover het verhaal ongeveer gaat (zie hieronder).

Op het eerste zicht

U kan de bespreking van *Chatgirl* beginnen door de flyer of de poster te tonen (die kan u verkrijgen in het cultureel centrum waar u de voorstelling gaat bekijken, zie ook de voorpagina van deze lesmap). Dat beeld is het eerste wat mensen normaal gezien te zien krijgen van een voorstelling. De titel en de afbeelding scheppen al bepaalde verwachtingen.

Voorbeeldvragen

- Wat zie je allemaal op de flyer? Wat verwacht je van de voorstelling, wanneer je de flyer ziet?
- Vind je de flyer aantrekkelijk? Zou je uit jezelf naar de voorstelling gaan kijken, wanneer je de poster op straat zou zien? Waarom wel (of waarom niet)?
- Wat betekent de titel, denk je?

Samen met de leerlingen kan je ook de informatie op de achterkant van de flyer doornemen. Je vindt er de korte samenvatting van het verhaal.

Twee stoere pubers hebben via het internet een date kunnen versieren met een meisje. In een anonieme hotelkamer wachten ze samen op de nacht van hun leven.

Verder vindt je informatie over de verschillende soorten medewerkers van een theatervoorstelling.

Het verhaal

Tom:

Wil er iemand mijn gebruiksaanwijzing misschien hebben? (...) Als ge de gebruiksaanwijzing van bijvoorbeeld een computer niet leest, gebruikt ge maar 20% of zo van wat hij kan. Wie wil er nou maar 20% van mij gebruiken? Niet dat ik een computer ben, maar ik voel mij wel soms zo. In slaapstand. Of dat ik ergens een virus heb. Of dat er ergens een plaatje van een bloot meisje in een map zit en ik ben vergeten in welke map en mijn vader zit op de computer zomaar wat door mappen te bladeren en ik doe op de bank net alsof ik tv kijk, met zweet in mijn handen. Alsof ik door de mand kan vallen. Ik moet dus iemand hebben bij wie ik door de mand kan vallen eigenlijk.

Twee jongens hebben een date met een meisje kunnen versieren via internet. Ze hebben afgesproken in een hotelkamer. Het meisje laat echter op zich wachten en de twee jongens, die elkaar nauwelijks kennen, zijn aan elkaar overgeleverd. Hun gesprekken verlopen nogal stroef, want de jongens leven in totaal verschillende werelden. Juist daardoor worden ze des te scherper met zichzelf geconfronteerd. Naarmate het stuk vordert, wordt het steeds minder waarschijnlijk dat 'chatgirl' nog zal komen opdagen. Maar het lot en hun enige gedeelde interesse, namelijk meisjes, heeft de jongens eenmaal samengebracht. Bovendien raken ze het erover eens dat afdruipe te vernederend zou zijn en zonde van het geld. De anonieme hotelkamer verandert geleidelijk in een universum waar zij zelf de regels bepalen en waar ze zich steeds meer op hun gemak beginnen te voelen.

Regisseur Jef Van gestel confronteert graag twee leefwerelden met elkaar, in dezelfde situatie of ruimte. Hij probeert aan te geven dat er meer raakpunten zijn tussen verschillen dan we denken. Achteraan in de map vind u een interview, waarin hij vertelt over zijn manier van werken en zijn drijfveren. Tot hier toe schreef Jef Van gestel zelf de teksten voor zijn voorstellingen, maar voor *Chatgirl* vroeg hij aan Eelco Smits om de tekst te schrijven.

Chatgirl is ontstaan vanuit een fascinatie voor pubers. Pubers bevinden zich op het grensgebied tussen kind en volwassene. Ze strijden voor hun onafhankelijkheid en zijn op zoek naar een eigen levensvisie. Deze levensvisie heeft vaak nog geen vaste vorm aangenomen, omdat ze nog erg vatbaar zijn voor verschillende invloeden. Tegelijkertijd proberen ze zich nog zoveel mogelijk aan verantwoordelijkheid te onttrekken. De grillige zoektocht naar een eigen identiteit gaat vaak gepaard met onzekerheid, vaak gecamoufleerd door stoer gedrag.

In *Chatgirl* wordt deze zoektocht naar een eigen identiteit en levensvisie gekoppeld aan de internetcultuur. Chatrooms zijn immers de plek bij uitstek waar er met identiteit geëxperimenteerd wordt. Je kan er letterlijk een profiel aanmaken. Het zichzelf profileren is een kunst die ook pubers goed onder de knie hebben. Het is een manier om aspecten van jezelf in de verf te zetten waarvan je wil dat ze deel gaan uitmaken van je identiteit. In een chatroom hoeft het beeld dat je van jezelf ophangt, niet noodzakelijk te stroken met de werkelijkheid. Anderzijds kan de idee dat de communicatie in een chatroom minder rechtstreeks verloopt dan in het dagelijkse leven, er net voor zorgen dat jongeren hun masker laten vallen en plots heel openhartig kunnen zijn tegen iemand die ze nauwelijks kennen.

Voorbeeldvragen

- Wie chat er wel eens? Op welke websites? Wat is daar zo leuk aan?
- Heb je al nieuwe vrienden gemaakt via chat? Is dat mogelijk?

- Wat is het verschil tussen chatten, rechtstreeks babbelen met iemand, een telefoongesprek of een mail versturen? Kan je elke communicatievorm in elke situatie gebruiken? Op welk van die manieren kan je het best over iets heel persoonlijks babbelen? Waarom? Via welk kanaal zou je uitmaken met je lief? Op welke manier zou je rondbazuinen dat je de lotto gewonnen hebt? En hoe maak je weer contact met iemand die je al lang verwaarloosd hebt?
- Wat zijn de voordelen van chatten? Wat zijn de nadelen?
Een voordeel: het is anonieme en snelle communicatie. Het kan veiliger voelen om iets te vertellen met die afstand en die schermen tussen jou en je gesprekspartner. Verlegen mensen kunnen op het internet transformeren in de grootste babbelaars.
Nadeel: je krijgt moeilijk vat op de persoon waarmee je babbelt. In een telefoongesprek hoor je iemand zuchten of schateren, je krijgt heel veel informatie dankzij de intonatie. Dat valt allemaal weg bij chatten. Als je op je scherm hahaha leest weet je niet of die persoon écht lacht, of dat het sarcastisch bedoeld is.
Voordeel: je kan je anders voordoen dan je bent. Dat is duidelijk ook een nadeel.
- Een erg persoonlijke vraag. Als je chat, welk profiel geef je dan aan jezelf en welke nickname? Stel je jezelf voor zoals je bent? Of speel voor de lol iemand anders? Of zet je bepaalde eigenschappen van jezelf meer in de verf? (Verder vindt u vragen en opdrachten die hierop doorgaan.

Opdrachten

- *Chatgirl* gaat over twee jongens die aan het wachten zijn in een hotelkamer. Verdeel de leerlingen in klein groepjes (2 tot 4) en laat ze samen 5 stilstaande beelden van mensen in 'wachthoudingen' vastleggen. 5 schilderijtjes als het ware. Zorg ervoor dat elke positie een andere plaats in de ruimte heeft. Met die posities kan je variëren. Geef iedereen per groep de opdracht om zich samen te verplaatsen van de eerste positie, dan naar de tweede, dan de derde enz.. Let erop dat je samen vertrekt en samen aankomt. Als ze dat onder de knie hebben, kunnen ze originele manieren zoeken om zich van de ene positie naar de andere te verplaatsen. Zo ontstaat er als het ware een choreografie van wachtende mensen.
- Improvisatieopdracht: bedenk situaties per twee die confrontaties teweeg brengen. Bijvoorbeeld: twee vrienden samen op een bank. De ene stelt voor om een van de pornobanden van zijn vader in te bekijken. Hoe reageert de andere? Of: de ene jongen moet bekennen dat hij verliefd is op de zus van de andere enz... Deze opdracht werd ook gegeven tijdens de auditie.

Zijn en schijn

Tijdens het schrijven van de tekst kwam vanzelf de thematiek van 'zijn en schijn', 'echt en onecht' naar voren. In een chatroom weet je immers nooit zeker of mensen wel zijn wie ze zeggen dat ze zijn. Ook chatgirl blijkt uiteindelijk 'fake' te zijn.

Maar ook in het dagelijkse leven voelen pubers vaak de drang zich anders of stoerder voor te doen dan ze zijn. In het verhaal wordt de tegenstelling echt-onecht opengetrokken naar discussies over uiterlijk en innerlijk en over het relatieve belang van eerlijkheid. Deze thema's komen niet heel expliciet aan bod. Ze zijn verweven in concrete, herkenbare en fragmentarisch opgebouwde gesprekken.

Op een tweede niveau biedt de reflectie over 'echtheid' een insteek om het gegeven theater te benaderen. Theater is de kunst van de schone schijn. Van het tonen wat gezien mag worden en weglaten wat niet gezien mag worden. In het theater kunnen onvolmaaktheden worden weggestreep

en kan de illusie van perfectie gecreëerd worden. Maar net als een chatroom is het theater een vorm van onrechtstreeks contact, waardoor je er dingen kwijt kan die je anders niet gezegd zou krijgen en dus paradoxaal genoeg, eerlijker kan zijn.

Dit gegeven komt ook terug in de vormgeving van het stuk. In de tekstzegging wordt een grote natuurlijkheid nagestreefd en ook de enscenering is op het eerste gezicht realistisch. Af en toe worden er echter ingrepen gedaan, waardoor duidelijk wordt dat ook theater een medium is. Zo wordt de continuïteit van de voorstelling soms doorbroken doordat er stukjes voor de camera worden gezegd of doordat er een sprong in de tijd wordt gemaakt.

Om deze reden en ook doordat de jongens zich nooit buiten de ruimte van een paar vierkante meter begeven, krijgt de situatie iets surrealistisch. Je krijgt het gevoel dat je in een trip zit.

Voorbeeldvragen

- Ben je over het algemeen eerlijk? Verbloem je de waarheid al eens? Lieg je wel eens ronduit?
- Wat zou er gebeuren als iedereen vanaf nu altijd compleet eerlijk zou zijn? Zijn er omstandigheden waarin je beter niet eerlijk kan zijn? Het artikel op de volgende pagina (Elsevier, 10 juni 2006) leidt misschien wat ver, maar kan wel stof opleveren voor pittige discussies.
- In bijna elk reality-programma op TV vinden de kandidaten het steevast de *grootste uitdaging zichzelf te blijven*. Wat is dat: jezelf zijn? Bestaat dat wel? Bestaat er zoiets als je echtste 'zelf' los van elke invloed van buitenaf?
- Sommige mensen kiezen er bewust voor bepaalde dingen van zichzelf nooit prijs te geven. Kan je daar in komen?
- Moet je in een relatie compleet eerlijk zijn? Of mag je ook geheimen hebben voor elkaar? Als je eenmalig vreemd gaat: vertel je dat dan meteen of verzwijg je het omdat het toch niets betekent? Door eerlijk te zijn kan je je lief onnodig kwetsen, maar anderzijds veroorzaken taboes en geheimen een zekere afstand tussen jou en je lief.
- Denk eens na over de link tussen theater en het thema echt-onecht.

Opdrachten

- Idee: als iedereen altijd en overal eerlijk zou zijn, zou er misschien ook niets meer aan zijn. Er mag wel wat verzonnen en gefantaseerd worden om de wereld wat op te smukken.
- Schrijf een gedetailleerd profiel voor een chatroom over jezelf. Probeer jezelf zo eerlijk en veelzeggend mogelijk te omschrijven (goede en minder goede eigenschappen) voor iemand die je nog nooit gezien of gehoord heeft. Bedenk hoe je dat profiel zou opsmukken. Welke eigenschappen vermeld je liever niet. Welke eigenschappen zet je in de verf? Bedenk een blitse nickname. Schrijf nu een compleet idealistisch profiel met bijpassende naam.
- Theateropdracht: probeer jezelf voor te stellen in één minuut volgens de bovenstaande profielen. Speel jezelf, je opgesmukte zelf en je idool. Let niet alleen op wát je zegt, maar ook op de manier waarop je spreekt, je lichaamshouding enzovoort.
- Hoe ziet je ideale jongen/meisje eruit? Speel elkaars ideaal. Maakt niet uit of je iemand van 't ander geslacht moet spelen.
- Op een van de volgende bladzijden staat een tekstfragment uit de voorstelling: probeer de scène zo eerlijk, oprecht mogelijk te lezen of te spelen.

Leugenaars stijgen sneller op sociale ladder

Geen diersoort op deze aarde is zo bedreven in list en bedrog als de mens. Want liegen loont. Voorwaarde is wel dat je er zelf in moet geloven.

Door *José van der Sman*

Hoe groter het denkende deel van zijn brein is, hoe beter een aap kan liegen en bedriegen. Dat is wetenschappelijk bewezen door twee primatologen van de Universiteit van St Andrews in Schotland. Zij onderzochten diverse apensoorten op hun leugenachtige vaardigheden. Ze zagen bijvoorbeeld dat resusaapjes behoorlijk bedreven zijn in het misleiden van hun soortgenoten, maar ook dat ze dat nog niet zo gewiekst doen. Mensapen daarentegen kunnen keihard en met voorbedachten rade liegen en hun soortgenoten bedriegen. Maar de mens spant natuurlijk de kroon wat betreft list en bedrog.

Misleidingen

'Iedereen liegt,' constateerde de grote Amerikaanse schrijver Mark Twain, beroemd om zijn kritische observaties van menselijke eigenschappen, al in 1882. 'Iedereen liegt. Elke dag, elk uur, als hij wakker is, in zijn slaap, in zijn dromen, in zijn vreugde en verdriet. Zelfs als hij zijn mond houdt, zullen zijn handen, zijn voeten, zijn ogen, zijn hele lichaamshouding bedrog uitdrukken.'

Alle wetenschappelijke onderzoeken naar de leugenachtige aard van de mens geven hem gelijk. Homo sapiens, met zijn grote denkvermogen, draait zijn hand niet om voor zo'n tweehonderd doelbewuste misleidingen en leugens per etmaal. De meeste ervan zijn natuurlijk kleine snelle leugentjes, vaak om bestwil. Die kunnen doorgaans niet veel kwaad. Sterker nog, ze vormen de smeerolie van de sociale contacten, omdat de waarheid niet altijd nuttig en noodzakelijk is. Een meisje dat in het pashokje tegen haar corpulente vriendin zegt: 'Je hebt helemaal geen dikke kont!' doet goed werk.

Schade

Maar er zitten ook harde gemene leugens bij, die veel sociale en emotionele schade kunnen berokkenen. Vraag het aan de vrouw die jarenlang bedrogen is door haar man en haar beste vriendin. Vraag het aan de man wiens bedrijf is geruïneerd en kapitaal is verduisterd door zijn compagnon. Liegen, in al zijn vormen en variaties, zit dus stevig ingebouwd in de menselijke aard. De vraag is: waarom? Evolutiebiologen zullen onmiddellijk antwoorden: omdat het loont. Hoe beter iemand kan liegen, hoe groter zijn kans is op succes en overleving. Sterker nog, er zijn zelfs evolutiebiologen die van mening zijn dat de hele menselijke evolutie wordt aangestuurd door ons groeiend vermogen om in complexe sociale situaties anderen om de tuin te leiden, te manipuleren en te bedriegen. Want hoe beter iemand uit de groep deze vaardigheden beheerst, hoe meer kans hij krijgt om zijn genen door te geven aan een volgende generatie.

Beloningen

Dat liegen loont, geldt vandaag de dag meer dan ooit. In diverse wetenschappelijke onderzoeken is aangetoond dat er een sterk verband bestaat tussen het vermogen om anderen te misleiden en het beklimmen van de sociale ladder. Wie bijvoorbeeld het beste kan liegen over zijn studieresultaten, intellectuele vaardigheden en andere prestaties krijgt de baan. Wie bescheiden en eerlijk is, maar in werkelijkheid veel beter geëquipeerd voor het werk, kan ernaar fluiten. Wie met misleiding en bedrog het mooiste beeld van zichzelf weet te schetsen, verwerft binnen zijn sociale groep de grootste populariteit en maakt de meeste kans op beloningen in de vorm van seks, geld, baantjes enzovoort. Tenzij hij of zij natuurlijk wordt betrappt en ontmaskerd, want dan kan de val hard en diep zijn.

Zelfbedrog

Wat maakt een goede leugenaar? Ironisch genoeg blijkt het vermogen tot zelfbedrog een essentiële voorwaarde te zijn. Alleen als we zelf heilig in iets geloven, in weerwil van de feiten, kunnen we er daadwerkelijk goed over liegen, zo wijst onderzoek uit. Mark Twain schreef het al: 'Wie zichzelf niet kan misleiden, kan ook anderen niet bedriegen.' Volgens evolutiebiologen ontwikkelde zich met het vermogen om te liegen en bedriegen bij de mens tegelijkertijd ook het vermogen om leugen en bedrog bij anderen te herkennen. Onder andere door scherp te letten op lichamelijke signalen van deceptie. Zoals daar zijn: een hoger stemgeluid, trillende handen, blozen, zweten, aan de neus krabben, houderige bewegingen, de ander niet in de ogen kijken en nog veel meer subtiele maar veelzeggende gedragingen. Al is een leugenaar nog zo snel, zijn lichaamstaal verradt hem wel. De enige manier voor een leugenaar om zichzelf niet te verraden met zijn lichaamstaal, is om zelf te geloven wat hij beweert. Deze kunst zit in ieder van ons ingebouwd, maar de ene mens is er wel beter in dan de andere.

Gelukkig

Het vermogen tot zelfbedrog bepaalt ook hoe gelukkig en tevreden we zijn. Depressieve mensen kunnen zichzelf veel minder goed bedonderen dan geestelijk gezonde mensen, zo blijkt uit onderzoek. Ze beoordelen de werkelijkheid harder en realistischer. Naarmate ze, met behulp van geneesmiddelen of psychotherapie, minder depressief worden, groeit hun vermogen om de wereld om hen heen weer rooskleuriger te gaan zien dan deze in werkelijkheid is.

Tekstfragment

TIM: Hoe laat moet gij thuis zijn?

TOM: Ik heb gezegd dat ik bij u bleef slapen. Gij?

TIM: Ik had al lang thuis moeten zijn. Wat ziet die stad er 's avonds triestig uit hè? Zo weinig licht. Ze gaat niet meer komen. Ze is fake.

TOM: Er zijn zoveel fakers op die site, ik had het kunnen weten, maar toen ze wilde bellen kreeg ik hoop. En toen bleek ze nog een vrouw te zijn ook. En toen stuurde ze die foto van haar. En ik stuurde een foto van mij. En ze bleef met me praten. Toen had ik al moeten denken, die is fake. Maar kent gij Carolien?

TIM: Hebt ge een foto met veel puisten gestuurd?

TOM: Ja. Expres. Uit eerlijkheid.

TIM: Als iedereen eerlijk was op de chat, of waar dan ook eigenlijk, als iedereen overal en altijd eerlijk zou zijn, was er niks meer aan. Mag ik dat zeggen van die puisten? Zijt ge nu kwaad?

TOM: Nee, ik ben niet kwaad. Mijn moeder en mijn zus hebben ze ook en ze zijn er nou eenmaal. En ze gaan nooit meer weg. Dat heeft de dokter gezegd. Mijn zus laat haar gezicht twee keer per maand zandstralen in een kliniek en dan lijkt ze op een rauwe biefstuk als ze terugkomt. In de zomer heb ik er minder last van. Maar weet ge wat het ergst is? Dat ik meer moeite moet doen om aardig gevonden te worden dan gij, gewoon omdat ik lelijker ben. Terwijl ik even aardig, zo niet aardiger ben. In deze tijd gaat alles heel snel en de mensen van wie ik wil dat ze stilstaan bij wie ik zeg maar, ben, gaan nog het snelst.

TIM: Vrouwen?

TOM: Niet eens per se. Ook mensen in winkels.

TIM: Gij doet net of ge een monster bent, dat valt echt goed mee.

TOM: Ja dat weet ik. Kijk, ik ben een heel erg slim iemand. Als een meisje u ziet, dan denkt ze: Die is heel knap. Op hem word ik verliefd en dan zien we wel hoe hij van binnen is. Stel, datzelfde meisje kijkt naar mij. Dan denkt ze: Die heeft heel veel puisten. Lelijke puisten, geen mooie. Stel, dat is een heel erg tof en lief meisje. Dan zou ze kunnen denken: Misschien is hij van binnen heel mooi, ik waag het erop. En stel: We krijgen verkering en dan blijkt ik van binnen gewoon normaal te zijn, of saai. En helemaal niet extra mooi omdat ik toevallig een kop heb als een ontstoken gatenkaas.

Nabespreking

Samen napraten over wat je gezien hebt is heel boeiend. Iedereen kijkt op zijn eigen manier en onthoudt andere dingen. Zo kan je 'kijkervaringen' uitwisselen, elkaars kritiek en opmerkingen horen en elementen in de voorstelling ontdekken die je zelf niet had opgemerkt. Dit is ook het moment om de verschillende interpretaties voor de motieven uit de voorstelling (de TV, het bier, ...) met elkaar te vergelijken.

Algemene vragen

- Wie heeft er genoten van de voorstelling. Wie niet?
- Probeer zo precies mogelijk te omschrijven wat je goed of slecht vond aan de voorstelling.
- Welke beelden zijn je bijgebleven? Waarom?
- Was het zoals je verwacht had? Was het anders?
- Mocht het voor jou korter duren of juist langer? Waren er bepaalde scènes die langer mochten duren?
- Voelde je je betrokken bij de voorstelling?

Vragen over de tekst

- Zijn er bepaalde flarden van de tekst / onderwerpen bijgebleven? Waarom?
- Wat is het belangrijk in het leven van die twee jongens? Wat is hun doel? Waar zijn ze mee bezig? Zijn dezelfde dingen voor jou belangrijk? Of ben je met totaal andere dingen bezig?

Vragen over de personages

- Hoe sta je tegenover de personages? Vond je ze sympathiek of interessant, stom, grappig, sexy, ontroerend...?
- Herkende je ook iets van jezelf in hen? In welk personage het meest? Vind je die herkenning belangrijk?
- Denk je dat de personages oprecht zijn? Wanneer waren ze op hun echtst doorheen het verhaal? Wanneer speelden ze een rol?
Voorbeeld: de stoerste van de twee, Tim, vertelt een eerlijk verhaal over de dood van zijn vader, maar hij kan dat alleen doen als hij niet in de ogen gekeken wordt, bvb als hij met zijn rug naar Tom zit. Als ze allebei dronken zijn, komen ze ook oprecht over.
- Hoe zit het dan met de acteurs zelf? Acteerden die oprecht? Speelden ze geloofwaardig? Wanneer wel, wanneer niet? Loopt het samen met hun personages?

Vragen over het decor en techniek

- Wat vond je van het decor? Wat heb je allemaal onthouden? Hoe wordt het decor gebruikt?
- Hoe wordt de televisie gebruikt? Wat zou dat betekenen?
De TV is hét centrale element in elke hotelkamer. Dikwijls is de TV het eerste wat mensen aanzetten als ze in hun hotelkamer aankomen. Om een soort huiselijkheid te creëren. In dit geval doet de TV denken aan een webcam, de persoonlijke ontboezemingen die voor de computer gebeuren. Het herinnert ook aan de spiegelcamera's die voorkomen programma's als Big Brother. Daarin zie je mensen hun gezicht inspecteren in de spiegel. Iets wat je anders nooit doet met getuigen bij. Zo'n camera zet in de verf hoe ver je binnendringt in de intimiteit van de personages.
- Welke sfeer wordt er gecreëerd met decor, licht en muziek?

Een interview met de regisseur

Dit interview kan u terugvinden op de website www.theatercentraal.nl. Het werd gepubliceerd in de aanloop naar een eerdere voorstelling van Jef Van gestel: *Bananen als ontbijt*.

'Ik ben een slecht bedenker, de dingen ontstaan gewoon'

17 maart 2006 - Interview door Moon Saris

Regisseur/acteur Jef Van gestel werkt op dit moment met een aantal andere makers aan de voorstelling 'Bananen als ontbijt' voor het Veemtheater in Amsterdam. In 2004 won de toen 23-jarige Vlaamse regisseur de Ton Lutz-prijs voor de zeer goed ontvangen afstudeervoorstelling 'Tuttefrut'. Vorig jaar maakte hij voor het Huis van Bourgondië het ultraschattige 'Chocorammekes met boto', dat pas een paar keer te zien was – en nu godzijdank een herkansing krijgt op Festival Cement in Tilburg. Een prettig gesprek met een kleine Vlaamse man van bijna 25 'midden in een denkproces'. Een theatermaker met een brede scope die zich nog niet wil laten vastpinnen, maar die al wel zijn rode draadje heeft gevonden: het kweken van begrip, zelfs voor dingen die soms moeilijk te begrijpen zijn.

Wat wil je bereiken?

"Ik geloof niet dat ik al de ultieme keuze op theatergebied heb gemaakt, maar ik vind het erg fijn om iets heel kleins toch heel grotesk neer te zetten en daar mensen mee te raken. In 'Chocorammekes met boto' bijvoorbeeld gebeurt van alles, maar de mooiste scène is toch als de vrouw haar nagels zit te vijlen en ze haar 'gevangene' net los heeft gemaakt – heel klein, maar ook heel veelzeggend."

Dat is toch al herkenbaar in de voorstellingen die onder jouw regie tot stand zijn gekomen.

"Vast staat dat ik van heel veel soorten theater hou, maar ik wil ze niet allemaal gaan maken. Ik ben bijvoorbeeld qua maken niet zo'n liefhebber van heel actueel theater, theater dat lijkt op een krantenbericht. Ik hou van oprecht, van klein, van een tikje absurd. Ik vind het fijn om iets te vervormen zodat het iets luchtigs krijgt, soepel wordt, makkelijk is om naar te kijken, maar toch inhoud heeft. Zo ga ik van het kleine naar het universele. En daarmee is het dan toch vaak weer actueel, maar op een andere manier."

Kun je daar een voorbeeld van geven?

"Mijn afstudeervoorstelling 'Tuttefrut' gaat over een moeder die naaister is en een zoon die onzinkunst maakt, maar ook over liefde, over loslaten, over de menselijke rituelen waaraan iedereen vastzit. Over een kunstenaar die zich vrij wil maken van zijn moeder en zijn milieu."

Hoe werkt jouw maakproces?

"Ik bedenk niet alle diepzinnige dingen op voorhand. Mijn rol als regisseur is om een kader te scheppen voor de acteurs om in te bewegen. Dat is totnogtoe nooit een kant en klaar stuk; ik begin aan iets en laat het groeien door interactie met de mensen die eraan meewerken. Ik geef wat input, zie wat zijn ermee doen, daar reageer ik op en zo verder. Mijn ideale werkomstandigheden zijn als de acteurs en ik op hetzelfde level functioneren – als zij meedenken met mij en andersom. De mensen met wie ik werk, moeten zich immers lekker voelen in wat ze doen."

Dus de acteurs hebben evenveel te zeggen als jij?

"Heel veel vondsten in de uiteindelijke voorstelling komen van de acteurs, daar ben ik heel eerlijk in en heel dankbaar voor. Alleen ben ik degene die kiest welke vondsten er in komen en welke niet, dat is natuurlijk ook zo. Zoals gezegd: ik schep het kader en daarbinnen spelen we pingpong, het liefst naar boven toe. Kruisbestuiving tussen regisseur en acteurs, dat werkt voor mij het beste."

Werk je het liefst met een bestaande tekst of autonoom, met totaal eigen bedenksels?

“In de opleiding heb ik met bestaande tekst gewerkt en dat zal ik vast in de toekomst ook wel weer gaan doen. Maar op dit moment spreekt het me het meest aan om zelf een stuk te schrijven, want dat helpt me beter na te denken over wat ik eigenlijk wil vertellen. Natuurlijk kan ik een stuk kiezen en daar mijn eigen visie op los laten, dat is ook een prima methode. Nadeel is wel dat ik langzaam lees en dat het dus nogal lang duurt voor ik een stuk vind dat bij me past. Maar dat zou geen excuus mogen zijn...”

Op dit moment heb ik ook een project lopen dat gaat via een middenweg: ik heb een idee geopperd en heb Eelco Smits gevraagd een script te schrijven omdat ik dan de ingang wel kan bepalen maar me door zijn woorden en inbreng kan laten inspireren.

Er zijn zo veel manieren om te maken. Ik maak nu nog geen definitieve keus voor één manier; het is nog veel te vroeg mezelf vast te leggen. Het enige wat ik zeker weet, is dat ik in alle gevallen samen wil werken met de acteurs en niet mijn ideeën louter wil opleggen.”

Je had het eerder over ‘een kader scheppen’. Wat versta je daaronder? Wat is je beginpunt?

“Dat kan van alles zijn. Meestal is dat een beginsituatie maar dat kan ook een karakterschets, een anekdote, een stukje tekst of een opdracht zijn. Heel vaak begin ik vanuit een decor. Ga daar eens een halve dag in leven, doe gewoon alsof je thuis bent. De acteurs vinden dat soms heel saai, maar ik zie dan allerlei kleine, spannende dingen gebeuren. Een loopje, een manier om de la open te trekken, interactie tussen twee mensen. In ‘Tuttefrut’ hangt het hele huis van ellende aan elkaar en alleen de zoon weet precies hoe hij de kapotte koelkastdeur moet dichtmaken. Hij ergert zich eraan dat zijn moeder dat nog steeds niet weet.”

En met die loopjes, met die interactie kun jij weer verder? In ‘Chocorammekes met boto’ zit de mond van Peter (Vandemeulebroecke, acteur, MS) vastgeplakt. Toen we dat

repeteerden, praatte hij en verstonden we niets. Ik zei: ‘Zing dan maar een liedje.’ En zo begint de voorstelling nu.

Je ziet: ik ben een slecht bedenker, de dingen ontstaan gewoon als je goed kijkt en via de acteurs reflecteert wat je ziet. Zoals ook de vrouw in dezelfde voorstelling: dat was eerst een jongedame, maar daardoor leek het te snel op een liefdesrelatie en hebben we de vrouwpersoon van een onbestemde leeftijd gemaakt. Een oude vrouw of een verbitterde jonge vrouw. Zo gebruiken we het proces om dingen te onderzoeken. Het is toch helemaal niet leuk alles al op voorhand te weten?”

Maak je je werk voor ‘de mensen’?

“In eerste instantie moet ik er zelf van houden. Maar hoe meer mensen het ook mooi vinden, hoe blijer ik ervan word. Als ik al een rood draadje heb gevonden in de korte tijd dat ik theater maak, is het dit: mijn werk moet over empathie gaan. Het moet begripvol zijn: waarom denkt iemand zoals ie denkt. En dat moeten de mensen die komen kijken dus vatten, anders werkt het niet.”

Waarom denkt iemand zoals ie denkt?

“In ‘Chocorammekes...’ ziet de vrouw de gevangenen jongen in eerste instantie als crimineel. Maar door het gesprek wat ze aangaan, door de band die ze krijgen, kijkt ze er toch wat anders tegenaan. Weet je wat het is? Er zijn zo veel gesprekken die niet plaatsvinden en die het leven toch veel gemakkelijker zouden kunnen maken. Als je iets niet snapt, vraag er dan eens naar. En sta open voor alle mogelijke antwoorden.”

En jij hebt overal begrip voor, zeker?

“Ik kan niet ontkennen dat ik ook wel eens agressief word van bijvoorbeeld het gedrag van mensen in de tram. Natuurlijk is het moeilijk niet boos te worden als iemand een fles jus over je nieuwe jas uitgiet. Maar diegene doet dat misschien niet expres. Ik doe dus altijd m’n best rustig te blijven en ik probeer altijd te blijven

nadenken. Dan ben ik toch al zeker halfweg mijn eigen boodschap te realiseren... ”

Heel mooi gesproken, maar werkt het echt zo?

“Even terug naar ‘Tuttefrut’. Die zoon beseft op een gegeven moment dat zijn moeder al heel lang weet dat hij weggaat. Dat is de tragiek van de moeder: op het moment dat ze zwanger is, weet ze dat ze ooit afscheid zal moeten nemen. Als hij dat inziet, kan hij daar rust uithalen. Zo werkt het met andere dingen ook: begrip voor elkaar maakt de communicatie makkelijker. Dat is ook de kern van mijn pleidooi.”

Waar komt dat vandaan?

“Ik ben zo opgevoed. Ik moet lief en eerlijk zijn. Het is een hele toer om dat tegelijk te doen, maar ik heb het wel altijd geprobeerd. Van thuis uit heb ik ook meegekregen dat het kan helpen om begrip op te brengen voor de motieven waarmee andere mensen keuzes maken. Op die manier kun je plaatsmaken wat ze doen.”

Want dat gebeurt niet?

“Ik zeg niet dat niemand elkaar probeert te begrijpen, maar vaak zie ik wel een gebrek daaraan. Het is voor mij een belangrijke drijfveer om theater te maken. En omdat ik dat wil bereiken, kaart ik dat in mijn theater aan op een heel kleine, begrijpelijke, invoelbare manier.”

Wat zijn je toekomstplannen?

“Ter relativering: ik kan vandaag zeggen dat ik dit en dat wil gaan doen, maar morgen kan ik er weer anders over denken en komt het er nooit van. Ooit heb ik gezegd dat ik graag ‘Titus Andronicus’ zou doen en het kan best zijn dat er mensen zitten te wachten tot dat gebeurt, maar die kans is inmiddels toch best klein. Ik ben iemand die hardop denkt en dat betekent dat je me nu treft midden in een denkproces dat strakjes de andere kant op kan vliegen.

Ik heb nu wel een idee voor een stuk over in hoeverre iemand verantwoordelijk is voor de zuurtegraad van zijn eigen leven, vooralsnog aan de hand van mensen die zitten te klagen in een café. En ook hier komt het begrip weer om de hoek kijken. Bijvoorbeeld: ik zou zelf nooit ofte nimmer op het ‘Vlaams belang’ stemmen, maar dat neemt niet weg dat ik kan proberen in te leven in een ‘Vlaams belanger’. Dat hoeft helemaal geen racist te zijn, dat kan gewoon een heel ontevreden iemand zijn die een zondebok zoekt. Dat begrip maakt je minder zuur. De boodschap zou in dit geval bovendien zijn dat je zelf je schouders onder je eigen leven moet zetten.”

Dat klinkt best maatschappelijk geëngageerd, al maak je geen actueel theater...

“Als mensen zeggen dat ik geen rechtstreeks politiek theater maak, hebben ze gelijk. Maar indirect doe ik dat natuurlijk wel. Als mensen zeggen dat ik te simpel, te klein werk, zijn dat mensen die alleen de oppervlakte zien en niet wat eronder zit – heel jammer. Mijn werk kan dan wel heel amusant zijn, maar het gaat ook wel echt ergens over.

En... ach, ik laat liever anderen bepalen in welke hokjes ik pas. Maar liefst heb ik dat dat niet gebeurt, want dat beknot me in mijn vrijheid van maken. En daarvoor is de tijd nog niet aangebroken. Als regisseur op de vloer kan ik veel keuzes heel snel maken, maar in het totale theaterlandschap duurt het hopelijk nog een hele tijd voor ik tot mijn definitieve keuzes zal komen. Ik ben nog uitgebreid aan het onderzoeken en ik hoop dat ik dat nog heel, heel lang kan zeggen.”

Over de makers

Regie

Jef Van gestel (Antwerpen, 1981), studeerde theater maken/ dramadocent aan de Toneelacademie Maastricht (2000-2004). Met zijn afstudeervoorstelling *Tuttefrut* won hij de Ton Lutzprijs voor meest belovende regietalent. Sindsdien maakte hij *Zij heeft alles, zelfs een lief* (2005), een coproductie met Rataplan. *Repelsteeltje* (2005), een Hetveem werkplaatsproductie, *Chocorammekkes met boto* (2005, Huis van Bourgondië). Als acteur speelde hij onder andere mee in *Paars* van Don Duyns (2004) en bij Theater Max en het Veemtheater.

Tekst

Eelco Smits (Tilburg, 1977), is sinds seizoen 2005-2006 aan Toneelgroep Amsterdam verbonden. Dit seizoen speelt hij in *Oresteia*, *Rouw siert Electra* en *Romeinse tragedies*. Voordien was Eelco vast verbonden aan het Ro-theater. Hij was onder andere te zien in *Leonce en Lena*, *Portia Coughlan* en als de jonge Marcel Proust in de imposante theatercyclus *Op zoek naar de verloren tijd* van Guy Cassiers. *Chatgirl* is zijn eerste theatertekst.

Regieassistentie

Hanne Foblets (Leuven, 1984), studeert Nederlands en Theater-film en Literatuurwetenschap aan de Universiteit Antwerpen. Bij fABULEUS speelde ze in *The way young lovers do* en *Yvonne*.

Kostuums

Raïssa Hans (Leuven, 1980), studeerde theaterkostuumontwerpen aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Antwerpen (1998-2002). Raïssa werkte eerder al voor de fABULEUSproducties *Witte rozen voor Carla*, *Eros Flux*, *Johnnieboy*, *Kwartet*, *Randschade*, *Wolfsroedel* en *Spelregels*. Voor de voorstelling *Toope en toetonne* bij Bronks. Voor het Fortisbank-event *The Lord of the Rings* (december 2002), en in het kostuumteam van Cirque du Soleil (*Saltimbanco*). Ze ontwierp tevens voor La Petite Bande (*La Furba e lo Sciocco*) en Locatietheater Smeedwerk (Nederland).

Productieleiding

Veerle Van Schoelant (Diest, 1976), werkte als coördinator voor Kunstbende Vlaams-Brabant/Brussel in opdracht van Jeugd en Stad, als projectcoördinator bij De Filmfabriek, als kabinetmedewerkster van Leuvens cultuurschepen Saïd El Khadraoui en als tourmanager voor Hush Hush. In maart 2002 begon ze te werken voor fABULEUS. Ze is lid van het artistiek team van fABULEUS en staat er in voor productie, spreiding en communicatie.

De acteurs

De acteurs werden uit een twintigtal kandidaten geselecteerd na een intensieve auditie. Daarbij speelde niet enkel hun talent en hun geschiktheid een rol. Even belangrijk waren het engagement en de bereidheid om maandenlang hard te werken en daarna de voorstelling te spelen tijdens reisvoorstellingen.

Tim wordt gespeeld door **Johnny De Meyer** (Gent, 1979). Hij studeerde woordkunst-drama aan het SSKI in Gent (afgestudeerd 2003). Tussen 2003 en 2005 studeerde hij aan het RITS in Brussel. Nu werkt hij vooral als freelance acteur voor televisie (Spring, Spoed, Witse, Flikken) en regiseert hij zelf voorstellingen in zijn eigen gezelschap 'O'tis'. Bij *ABULEUS* speelde hij eerder al in de voorstelling *Kwartet* (selectie voor Theater aan Zee 2004).

Tom wordt gespeeld door **Braam Verreth** (St-Niklaas, 1987). Hij studeerde toneel, voordracht en welsprekendheid aan de Academie voor woord en volgende verschillende theatercursussen bij Theater Ondersteboven in St-Niklaas. Verder deed hij speelervaring op bij verschillende amateurgezelschappen. In 2006-2007 begint hij met het eerste jaar woordkunst aan het Lemmensinstituut in Leuven.

fABULEUS

fABULEUS evolueerde tussen 1991 en 1997 van een tweejaarlijks internationaal theaterfestival voor jongeren naar een continu werkende maar qua bezetting zeer wisselende productiestructuur met jongeren tussen 6 en 30 jaar. Sinds 1995 maakte fABULEUS **40 theater- en dansproducties**. Tussen 1996 en 2005 was fABULEUS een project van kunstenuorganisatie/landelijke jeugddienst Artforum. De eerste producties speelden vooral in Leuven (*'t Barre Land*, *De uitzondering en de regel*, *Het Proces*, *Ego Sublimo*, ...), maar na 1998 begon er ook interesse te komen van festivals (Tweeakt, Victoria, De Opkomst, BRONKS, Jonge Harten, ...) en cultuurcentra in Vlaanderen en gingen de meeste producties uitgebreid op tournee door Vlaanderen. Tijdens het seizoen 2002-2003 kwam er voor het eerst een projectsubsidie dans van de Vlaamse Gemeenschap (voor *Eros Flux*) en won fABULEUS de 1000 Watt-Lichtpuntprijs "*wegens de uitgesproken artistieke keuze, het roeien tegen de stroom in en het geloof in het kunnen van jonge mensen.*" (juryrapport 1000 WATT) In 2004 ontving fABULEUS twee projectsubsidies, één voor de dansproductie *Instant Karma* en één voor de theaterproductie *Johnnieboy*, en werd de productie *Dromen hebben vetes* genomineerd voor de 1000 Watt-prijs 2003. *Dromen hebben vetes* was de eerste dansproductie van fABULEUS die werd gedanst door kinderen. In 2004 maakte fABULEUS een dansproductie met zowel gehandicapte als niet-gehandicapte dansers: *Lilium*. Hiervoor werd een projectsubsidie jeugdwerk bekomen. Ook de theaterproductie *Wolfsroedel* kreeg een projectsubsidie theater. 2005 was een belangrijk jaar voor fABULEUS: de organisatie vierde haar tiende verjaardag en kreeg het bericht **in 2006 en 2007 structureel gesubsidieerd** te worden door de Vlaamse Gemeenschap. Bovendien werd fABULEUS genomineerd voor de prestigieuze Vlaamse Cultuurprijzen 2005 (zie jurytekst verderop).

Naast de "producties door en voor jongeren" geeft fABULEUS ook steeds meer ondersteuning aan jonge theater- en dansmakers die uit podiumkunstenopleidingen komen of uit de jongerenwerking doorstromen. Eerste resultaten hiervan waren *Antoon & Mirabella* (2002), *Alles in Toranje!* (2002), *Eros Flux* (2003), *Kat voor de vogels* (2003), *Randschade* (2003), *Les mots ... toujours les mots bien sûr* (2004), *Spelregels* (2005) en *El Gran Teatro del Mundo* (2006).

Theaterproducties van fABULEUS 1995-2006:

't Barre Land, Tankred Dorst/Remko Van Damme (1995)
De uitzondering en de regel, Bertolt Brecht/Vital Schraenen (1997)
Het proces, Franz Kafka/Vital Schraenen (1998)
Lapse of time, Alexandre Lyra Leite/Dirk De Lathauwer/Ana Borges (1998)
Winterslaap, Heleen Verburg/Jo Huylebroeck (1998)
Meisje Niemand, Tomek Tryzna/Dirk De Lathauwer/Ruth Joos (2000)
Altamira, Hein Mortier (2000)
The way young lovers do, diverse/Dirk De Lathauwer/Ruth Joos (2001)
Antoon en Mirabella, Stefan Boonen/Steven Beersmans/Sofie Palmers (2002)
Alles in Toranje!, Filip Bilsen/Greet Bilsen/Frauke Depreitere (2002)
Yvonne, prinses van Bourgondië, Witold Gombrowicz/Dirk De Lathauwer (2002)
Het Zwarte Pietverdriet, Tom Struyf (2002)
Maria en José, Erlend Loe/Victor Peeters/Naomi Meulemans (2003)
Witte rozen voor Carla, Stefan Lernous/Victor Peeters (2003)
Kwartet, Heiner Müller/Dirk De Lathauwer (2004)
Johnnieboy, diverse/Victor Peeters (2004)
Spelregels, Floortje Zwigman/Koen Monserez (2004)
Knijprijn, Leentje Van de Cruys/Hanne Struyf (2005)

Wolfsroedel, Floortje Zwigman/Dirk De Lathauwer (2006)
El Gran Teatro del Mundo, Tom Struyf/Leen Roels (2006)

Dansproducties van *f*ABULEUS 1998-2006:

Ego Sublimo, Randi De Vlieghe (1998)
Baken, Randi De Vlieghe (1999)
Mijn benen zijn al lang maar de wereld staat op stelten, Filip Bilsen/Greet Bilsen/Frauke Depreitere (2000)
Autopsie (met boontjes), Karlon Fonteyn (2001)
BBB & wasverzachter, Natascha Pire (2002)
Beet (er is alleen maar een stukje af), Randi De Vlieghe (2002)
Als/Dan, Patrick Bellemans (2003)
Kat voor de vogels, Koen De Preter (2003)
Eros Flux, Randi De Vlieghe (2003)
Dromen hebben vetes, Kwint Manshoven/Joke Laureyns (2003)
Randschade, Kwint Manshoven/Joke Laureyns (2003)
Les mots ... toujours les mots bien sûr, Koen De Preter (2004)
Dagelijks geopend, Lies Cuyvers (2004)
Instant Karma, Natascha Pire (2004)
Lilium, Iris Bouche/Goele Van Dijck (2004)
White Muted Crash, Koen De Preter (2004)
The Day Dolly Danced, Randi De Vlieghe (2005)
Kievelaviedekie, Thomas Devens (2005)
Voetenvliegen, Alexandra Meijer (2005)
Indian Curry, Natascha Pire (2006)

Naast artistiek relevant theater maken met jongeren is het ook de algemene doelstelling van *f*ABULEUS om in Leuven een theateractiviteit met jonge mensen op gang te brengen zoals die in Brussel door Bronks, in Antwerpen door HETPALEIS, in Gent door de Kopergietery en Victoria wordt gerealiseerd. Met deze ambitie willen we ons niet meten of identificeren met deze huizen. Het is echter wel zo dat zij ergens halverwege de jaren '90 allemaal intensief werkten met jongeren onder professionele begeleiding en dat in die periode ook *f*ABULEUS in zijn huidige vorm ontstond. Ondanks de aanwezigheid van organisaties als STUK en Braakland/ZheBilding zijn Leuven en Vlaams-Brabant nog altijd een behoorlijk braakliggend terrein als het op "creatie" aankomt. Op het vlak van theater en dans willen wij hiervoor alvast het juiste klimaat creëren: we organiseren regelmatig audities (die telkens makkelijk 40 jongeren lokken), zoeken daarbij in de eerste plaats naar mensen met noodzaak in de ogen, stellen repetitieruimte ter beschikking, trekken regisseurs en choreografen aan om met jongeren te werken...

*f*ABULEUS wordt artistiek geleid door theaterwetenschapper Dirk De Lathauwer en een artistiek team dat bestaat uit hemzelf, Veerle Van Schoelant, Peter Anthonissen en Randi De Vlieghe. Voor elk project wordt een complementair team deskundige begeleiders aangetrokken. In het verleden werd gewerkt met choreograaf Randi De Vlieghe (Hans Hof Ensemble, Bronks), regisseur Vital Schraenen (Ensemble Leporello, Tirasila), dramaturg Peter Anthonissen (theaterrecensent bij De Morgen, redactie Etcetera, Theater Antigone, Theater Artemis), Ruth Joos (Conservatorium A'pen, Studio Brussel), Alexandre Lyra Leite (artistiek leider van het Portugese gezelschap In.estética), productieleidster Veerle Van Schoelant (Kunstbende, Hush Hush Hush), choreografe Natascha Pire (Tweelicht en zoon, Ensemble Leporello, de Kopergietery), danser/choreograaf Sidi Larbi Cherkaoui (Les Ballets C. de la B., Toneelhuis), acteur/regisseur Victor Peeters (Kopergietery, HetPaleis, De wetten van Kepler), acteur Steven Beersmans (D&A, De Zeepcompagnie), acteur/regisseur Koen

Monserez (Ensemble Leporello, Ensemble D&A), Iris Bouche (Rosas, Toneelhuis), Goele Van Dijk (Inkvis), choreograaf Thomas Devens (Inti), choreografe Alexandra Meijer, choreograaf Koen De Preter (Sasha Walz, D), acteur Nico Sturm (Cie De Koe), choreografen Joke Laureyns en Kwint Manshoven (de Kopergieterij, Kabinet Kunstjes), e.a. In de toekomst plannen we ondermeer samenwerkingen met regisseurs Benjamin Van Tourhout (Ceremonia, Nunc), Koen Monserez (Ensemble Leporello, Ensemble D&A), Jef Van gestel (het veemtheater, NL), Lenneke Maas (United-C, NL), Robby Cleiren (De Roovers), Nico Sturm (Cie De Koe), jonge dansers/choreografen Sandra Delgadillo en Caroline D'haese en auteur Saskia De Coster ('Jeuk', 'Eeuwige Roem', ...). Het is precies die verzamelde deskundigheid in confrontatie met gemotiveerde jongeren die *ABULEUS* onderscheidt van andere jongerenprojecten die zich eerder in de hobbysfeer situeren.

Persfragmenten

“Er is enkel voluit ingezoemd op de lange, niet vanzelfsprekende tekst van Gombrowicz en op het acteespel van de dertien jongeren. Een **bewonderenswaardige keuze** is dat. Een illustratie ook van de bewuste ambitie van het gezelschap om het jonge theaterpubliek echt te emanciperen, in plaats van het zoet te houden met wat het graag lust.” (Wouter Hillaert in *De Morgen*, 15 november 2002)

“De 1000Watt-jury heeft het met haar nominaties voor de Lichtpuntprijs nog maar eens bevestigd: *ABULEUS* is **een rijzende ster aan de jeugdtheaterhemel**. Het Leuvense gezelschap maakte de laatste jaren niet enkel een reeks goede voorstellingen, maar liet zich evenzeer opmerken door zijn consequent open omgang met jonge makers en spelers.” (Wouter Hillaert in *De Morgen*, 18 maart 2003)

“Wegens de **uitgesproken artistieke keuze**, het roeien tegen de stroom in en het geloof in het kunnen van jonge mensen, motiveerde de jury. Voor de jonge directeur Dirk De Lathauwer, sinds jaar en dag bezieler van *ABULEUS* en bijhorende kunstenorganisatie Artforum een opsteker.” (*De Morgen*, 28 april 2003)

“Het jeugdtheater ligt goed in de markt, heet het ook. Het leidt tot meer troepjes en producties, niet altijd tot meer kwaliteit. **Al timmeren er een aantal (*ABULEUS* bijvoorbeeld) behoorlijk stevig aan hun weg.**” (Annelies De Waele, *De Morgen*, 6 januari 2003)

“Jongeren theater *ABULEUS* neemt al tien jaar **een vrij unieke positie in het Vlaamse theaterlandschap** in.” (Els De Bodt, *Het Belang van Limburg*, 15 november 2002)

« De laatste jaren staat het Leuvense jongeren theater *ABULEUS* opvallend vaak in de kijker met een aantal opmerkelijke theater- en dansproducties. (...) Een ideale gelegenheid dus om eens wat langer stil te staan bij een alsnog niet gesubsidieerd gezelschap dat toch al enige tijd aan de weg timmert van **artistiek kwalitatief theater voor en door jongeren.** » (Patrick Jordens in *De Scène*, februari 2001)

« In Leuven waakt *ABULEUS* over jong theater. Hun dans/theaterproducties als *BAKEN* en *Meisje Niemand* kregen **veel applaus.** » (Geert Sels in *De Standaard*, 2 november 2000)

« Nomen est omen. Het jongeren theater *ABULEUS* **betovert** al jaren met **een mix van dans, theater, poëzie, jeugdige gekte en creativiteit.** » (Filip Hermans in *Veto*, november 2000)

« Dat bij een boel jongeren gepassioneerd bezig (willen) zijn met theater, ziet men al jaren bij Victoria in Gent. Maar ook in Leuven broeit het. *ABULEUS* geeft al enkele seizoenen jongeren de kans om

onder professionele begeleiding een goede dans- of theatervoorstelling neer te poten.» (Kim Neuskens in Veto, april 2000)

« ...een groep zoals fABULEUS maakt school in het Leuvense... » (Béa Migom in een studie over jongerentheater in Vlaanderen, Fevecc-publicatie 2000)

“Sandrine, de winnares van Idool 2004, was nog niet aan zingen toe toen ze als jonge tiener bij Fabuleus begon. Ze hield het bij playbacken. Fabuleus is de stal waar jong talent uit diverse disciplines zijn eerste stappen zette: Elke Neuville (Woestijnvis), Koen De Preter (Berlijnse danscompagnie Sasha Walz), Rebecca Lenaerts (momenteel op tournee met Sam Bogaerts met de sonnetten van Shakespeare) of Marijs Boulogne (eigen theaterparcours).” (Geert Sels in De Standaard, november 2005)

Juryrapporten 1000 Watt

De 1000Watt is een Vlaams-Nederlandse prijs die wordt toegekend aan de indrukwekkendste podiumkunstenproductie van het afgelopen (kalender)jaar voor kinderen of jongeren in Vlaanderen en Nederland. Aan de prijs is een geldbedrag van € 25.000 verbonden.

Maart 2003, nominatietekst 1000-Watt Lichtpunt: “Het Leuvense gezelschap fABULEUS kiest bewust voor het maken van jeugdtheater met jongeren, maar richt zich sinds kort op een verruimde doelgroep: van jonge kinderen tot en met pubers en adolescenten. De resolute keuze voor een puur artistieke benadering en het naar waarde schatten van de onervaren spelers en het publiek worden door de jury bijzonder gewaardeerd. Als organisatie is fABULEUS de afgelopen jaren duidelijk geprofessionaliseerd, wat is terug te zien in de kwaliteit en de kwantiteit van de voorstellingen. Het gezelschap toont lef door met een niet-artistieke, sociale organisatie een project op te zetten met onervaren jongeren uit de bijzondere jeugdzorg uit Brugge (*Beet, er is alleen maar een stukje af*) en trekt professionele makers van buiten aan die hun sporen inmiddels hebben verdiend, zoals Randi de Vlieghe of Natascha Pire (choreografe).

fABULEUS kiest ervoor telkens met andere, onervaren jongeren te werken en gaat daarbij evidente keuzes, onder andere wat tekstmateriaal betreft (*Meisje niemand, Mijn benen zijn al lang maar de wereld staat op stelten*) bewust uit de weg, wat resulteert in een scala aan producties. *Yvonne (Prinses van Bourgondië)*, waarin dertien spelers van tussen de 16 en 22 jaar de complexe tekst van Gombrowicz spelen voor een publiek van leeftijdgenoten vormt een geslaagd voorbeeld van waar fABULEUS toe in staat is: een artistieke voorstelling maken die meer is dan een alternatieve vrijetijdsbesteding.”

April 2003, fABULEUS wint de 1000-Watt Lichtpuntprijs, “wegens zijn uitgesproken artistieke keuze, het roeien tegen de stroom in en het geloof in het kunnen van jonge mensen.” De prijs houdt uitnodigingen in voor verschillende festivals: Theater aan Zee 2003 (Oostende), Tweekt 2004 (Utrecht) en Boulevardfestival 2004 (Den Bosch).

Maart 2004, nominatietekst 1000 Watt-prijs voor *Dromen hebben vetters*!!!

Uit de 171 producties voor kinderen en jongeren die de 1000Wattjury het afgelopen kalenderjaar in Vlaanderen en Nederland in première zag gaan, heeft zij vijf voorstellingen gekozen en *Dromen hebben vetters* is daar één van!

“Vorig seizoen ontving fABULEUS het Lichtpunt voor hun met veel lef gemaakte kwaliteitsvolle, artistieke projecten voor en door jongeren. Dit jaar bevestigt het gezelschap deze ingeslagen weg met de productie *Dromen hebben vetters*. Deze dansvoorstelling vertrekt vanuit een relevante

maatschappelijke betrokkenheid en toont een podium dat openstaat naar de wereld, zonder de boodschap al te expliciet te maken. De choreografen, Joke Laureyns en Kwint Manshoven, werkten met een grote en diverse groep kinderen en jongeren. De getoonde bewegingsfrases getuigen telkens van een geïnspireerde keuze die dicht bij de belevingswereld van kinderen en jongeren staat. Samen vormen de frases een helder, artistiek doordacht concept, waarbinnen diverse disciplines - beweging, beeld en muziek - steeds op elkaar ingrijpen en elkaar voortdurend versterken. *Dromen hebben veters* maakte indruk op de jury omdat ze, binnen een artistiek uitgeklaarde visie, dwingt tot nadenken over de grens tussen alledaagse beweging en dans, tussen wat kan en niet kan, tussen knuffelfactor en eigenheid, tussen uiterlijke en innerlijke noodzaak. Een voorstelling die hoe dan ook op het netvlies blijft hangen.”

fABULEUS genomineerd voor de Vlaamse cultuurprijzen 2005

Deze officiële cultuurprijzen van de Vlaamse Gemeenschap zijn een blijk van erkenning voor organisaties of personen die door hun artistieke activiteiten of bijzondere verdiensten tijdens het afgelopen jaar een opmerkelijke bijdrage hebben geleverd aan het cultuurleven in Vlaanderen. fABULEUS was 1 van de 3 genomineerden voor de cultuurprijs jeugdtheater. Hieronder wat de jury schreef over fABULEUS:

“In november 2005 vierde fABULEUS niet alleen zijn tienjarig bestaan, maar ook de structurele erkenning als theatergezelschap. Al die tijd bleef fABULEUS koppig volgehouden werken met kinderen en jongeren. Het deed dat met weinig geld en zonder artistieke toegevingen. fABULEUS neemt jonge mensen ernstig, maar gaat niet zonder meer in hun universum mee. Elke productie is het resultaat van een zoektocht, een dialoog tussen de jonge spelers/dansers en de iets minder jonge regisseurs, choreografen of andere kunstenaars, geruggesteund door het fABULEUS-team. De jury prijst het enthousiasme en de zorgvuldigheid waarmee fABULEUS nieuw talent en beloftevolle kunstenaars aantrekt. Evenveel lof heeft ze voor de professionele aanpak van elk productieaspect, de interactie tussen kinderen/jongeren en theatermakers en de openheid én veeleisendheid waarmee telkens opnieuw wordt gewerkt aan voorstellingen. Die spreken het jonge publiek aan, maar bedienen het toch klakkeloos niet op zijn wenken. Het zijn credo's die fABULEUS zowel in zijn theater- als in zijn dansvoorstellingen respecteert. Geen evidente keuze, maar de aanpak werkt wel. Dat bewijzen onder andere de recente voorstellingen *Instant Karma*, *Spelregels* en *Kievielaviedekie*.”